

EU_OPVK_I/2_17_Př8_zlomeniny_infotext

Rozlišujeme dva základní druhy zlomenin: zavřené a otevřené.

Zavřené zlomeniny: u tohoto druhu zlomenin není porušena kůže v místě nad zlomenou kostí. Mohou však být vážně poškozeny okolní svaly a krevní cévy s následným otokem postižené části. Příčinou otoku je vnitřní krvácení.

Otevřené zlomeniny: u otevřených zlomenin je kůže v místě nad zlomenou kostí nebo kostmi roztržena. Kostí jsou tak v bezprostředním kontaktu s povrchem těla a okolním prostředím. Krvácení je viditelné a v místě rány hrozí nebezpečí infekce. Kostí v otevřené zlomenině se nikdy přímo nedotýkejte. Rána u otevřené zlomeniny vzniká buď vlivem zevního násilí, nebo zevnitř, pohybem ostrých kostních úlomků. Zavřené i otevřené zlomeniny mohou být komplikovány následným poraněním cév, nervů a okolních orgánů zlomenou kostí nebo jejími úlomky.

Obecné subjektivní a objektivní příznaky:

- zlomení nebo prasknutí kosti může postižený cítit nebo slyšet
- v místě zlomeniny, nebo v jejím okolí, je cítit bolest, která se pohybem zvětšuje
- postiženou částí nelze vůbec pohybovat, nebo jen s velkými obtížemi
- citlivost i na lehký tlak
- otok postižené části s následnou modřinou
- deformace v místě zlomeniny (zkrácení, ohnutí, pokřivení) viditelná zejména u zlomenin končetin
- skřípání a vrzání slyšitelné při pohybu zlomené kosti

Cíl ošetření

Zabránit pohybům v poraněné oblasti a zajistit zdravotnickou pomoc.

Postup při ošetření

Postiženého se zlomeninou ošetřujeme na místě nehody. Sdělíme mu, aby klidně ležel a nepohyboval se, dokud mu nebude poraněná část těla znehybněna. Musíme-li postiženého odsunout (nebezpečí ohně, padajících trosek apod.), zlomenou končetinou vždy fixujeme a pohybujeme s ním co nejšetrněji, abychom mu nezpůsobili další zranění a ušetřili ho bolesti. Během ošetřování dbáme na to, aby se postižený cítil pokud možno pohodlně a chráníme ho před prochlazením.

Obecně platný postup při ošetřování zlomenin na končetinách:

1. Pevně přidržujte zlomenou končetinu jednou rukou umístěnou nad a druhou pod místem zlomeniny až do doby, kdy bude spolehlivě znehybněna.
2. Zlomené kosti znehybňujte dlahami. Nejpřirozenější dlahou je vlastní tělo postiženého. U zlomenin horní končetiny používejte polštářků k vypodložení, závěsu a připevněte ji obvazem k trupu. U zlomenin dolní končetiny použijte složených trojcípých šátků a svažte obě končetiny k sobě tak, že zdravou končetinou přisunete k poraněné. Je-li poraněná končetina ohnutá nebo zkroucená do té míry, že ji nelze napřímenou připevnit ke zdravé končetině, pokuste se ji napřímit. Počínejte si velmi šetrně a táhněte vždy v podélné ose končetiny (např. v ose, v níž probíhá stehenní kost ke kosti holenní, nebo paže ke kostem předloktí). Použijete-li šetrného tahu ve správné ose, nezpůsobíte žádnou další škodu. Mírný tah udržujte do doby, kdy bude končetina spolehlivě znehybněna.
3. Místa, kde se končetina stýká s dlahou (kotníky, kolena), vypodložte. Podložku vložte i do mezery mezi trupem a horní končetinou, nebo mezi stehny na dolních končetinách.
4. Připevňujete-li končetinu obvazem k přirozené dlahě, musíte dbát na to, aby byl znehybněn kloub nad a pod zlomenou kostí (např. u zlomeného bérce musíte znehybnit kolenní kloub a kotník apod.).
5. Dlahu připevňujte tak, aby nemohlo docházet k pohybům poraněné končetiny, avšak stažení nesmí být tak pevné, aby zabránilo průtoku krve končetinou. Pamatujte i na rychle se zvětšující otok. V pravidelných intervalech kontrolujte, zda je oběh v končetinách zachován.
6. Po znehybnění podle možností poraněnou končetinu zvedněte. Zmenšíte tak krvácení a otok.

http://www.trenink.com/index.php?Itemid=226&id=1611&option=com_content&task=view